

Aan Provinciale Staten  
Statencommissie Ruimte, Groen en Water

DATUM	26-6-2018	REFERENTIE	I.A. Bos
ONS NUMMER	81D1570C	DOORKIESNUMMER	3424
NUMMER PS	2018RGW87	E-MAILADRES	les.bos@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	1	PORTEFEUILLEHOUDER	Maasdam-Hoevers

## Onderwerp Statensbrief: Instelling van natuurcompensatiebank

### Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

#### Inleiding

##### Aanleiding/voorgeschiedenis

Op 8 december 2014 hebben uw Staten een motie aangenomen (zie bijlage 1) waarin ons College wordt verzocht:

- in aanloop naar de eerstvolgende herziening van PRS/PRV de regelgeving over natuurcompensatie te bezien,
- en het provinciale natuurcompensatieloket uit te bouwen tot een natuurcompensatiebank.

Het eerste deel van de motie is in december 2016 uitgevoerd door de vaststelling door uw Staten van de herijking van de PRS en PRV en de Verordening natuur en landschap (Vnl), en door de vaststelling door ons van de Beleidsregels natuur en landschap (Bnl). De regels voor NNN- en boscompensatie zijn met de vaststellingen aangepast. Met deze aanpassingen is een belangrijke basis gelegd voor het tweede deel van de motie, de instelling van een natuurcompensatiebank. De (harde) eis dat compensatie in de nabijheid van de aantasting dient plaats te vinden is zowel voor NNN-compensatie als boscompensatie geschrapt. Dit maakt realisatie en bundeling van compensatie binnen de gehele provincie mogelijk; een belangrijke voorwaarde om de compensatiebank succesvol te kunnen laten functioneren.

Mede naar aanleiding van de motie is als actiepoint in de Realisatiestrategie Natuurvisie van december 2017 opgenomen, de vorming van een natuurcompensatiebank in 2018.

De Randstedelijke Rekenkamer heeft in 2016 en 2017 onderzoek gedaan naar de uitvoering van natuur- en boscompensatie door de provincie Utrecht. In haar Eindrapport constateert de Rekenkamer dat de provincie na de decentralisatie van het natuurbeleid een regierol heeft op het gebied van natuur- en boscompensatie. In haar Eindrapport doet de Rekenkamer vijf aanbevelingen om de invulling van deze regierol te verbeteren. De instelling van een compensatiebank vormt daar geen onderdeel van. Bij de behandeling van het rapport in uw Staten heeft u de aanbevelingen overgenomen en ons gevraagd hieraan invulling te geven. Afgesproken is dat wij u eind 2018 over de voortgang zullen informeren.

##### Essentie / samenvatting:

Op 26 juni jl. hebben wij overeenkomstig de motie en de Realisatiestrategie Natuurvisie besloten een natuurcompensatiebank in te stellen. In een natuurcompensatiebank worden door de provincie gronden op 'voorraad' gehouden voor de realisatie van natuur- en boscompensatieverplichtingen. Dit kunnen gronden zijn die door de provincie zijn aangekocht, maar ook gronden van derden, over welke gronden de provincie met deze

derden afspraken heeft gemaakt om ze beschikbaar te houden voor de realisatie van compensatieverplichtingen. In de bank zullen alleen gronden worden opgenomen waarop NNN of bos van hoge kwaliteit gerealiseerd kan worden en die het NNN, het landschap of de recreatie in de provincie versterken.

De doelgroep voor de natuurcompensatiebank is een partij die een bos- of natuurgebied aantast door een nieuwe ontwikkeling (bijv. verbreding van een (snel)weg) en daardoor wettelijk verplicht is om deze aantasting elders te compenseren. Het gaat dan bijvoorbeeld om partijen als Rijkswaterstaat, gemeenten of een projectontwikkelaar.

In rapporten en studies van o.a. de provincie Utrecht, Alterra WUR, de Algemene Rekenkamer en het Groenfonds is in de afgelopen jaren (2010-2014) geconstateerd dat de besluitvorming over compensatie vaak lang duurt, omdat het moeilijk is compensatielocaties te vinden, en de kwaliteit van de gerealiseerde compensatie laag is (o.m. door sterk versnipperde realisatie). De compensatiebank beoogt hiervoor voor NNN- en boscompensatie een oplossing te bieden. De bank maakt het mogelijk de besluitvorming over NNN- en boscompensatie te versnellen (locaties zijn immers beschikbaar), de realisatie van compensatieverplichtingen te bundelen en een hogere kwaliteit te realiseren. Hierbij wordt regie gevoerd op de plek waar de compensatie landt, om daarmee maximale ecologische kwaliteit te verkrijgen. Een van de mogelijkheden daarbij is bijvoorbeeld het laten landen van compensatie in de groene contour.

Voor het 'vullen' van de bank zullen door de provincie gronden dienen te worden aangekocht. Bij de start van de bank kan deels gebruik worden gemaakt van (voormalige BBL-)gronden die al in provinciaal bezit zijn, door deze (financieel) over te hevelen naar de bank. De gronden zullen door de provincie tegen betaling worden aangeboden aan compensatieplichtigen. Voor het 'vullen' van de bank zullen ook afspraken met derden worden gemaakt om hun gronden beschikbaar te houden voor de realisatie van compensatieverplichtingen. De inschatting is dat, uitgaande van een jaarlijks gemiddelde opgave van ca. 30 ha, een voorraad van ca. 60 tot 90 ha (gronden provincie en derden gezamenlijk) in de bank nodig is om de bank goed te kunnen laten functioneren.

De aankoop van gronden voor de bank is revolverend; gronden worden aangekocht, bij het aanwenden daarvan komen middelen vrij, waarmee weer nieuwe gronden kunnen worden aangekocht. De bank draagt met name bij aan versterking van het NNN en het landelijk gebied, AVP-doelen. Gelet hierop hebben wij er voor gekozen het bestaande Revolverend Fonds AVP te gebruiken voor de financiering van de aankoop van gronden voor de bank.

Het instellen van een natuurcompensatiebank vormt geen onderdeel van de aanbevelingen van de Rekenkamer. De instelling wordt in het Eindrapport slechts genoemd, als een voornemen van de provincie Utrecht om de uitvoering van natuur- en boscompensatie te verbeteren. De Rekenkamer gaat er in haar onderzoek verder niet op in. Dit neemt niet weg dat o.i. de instelling van de bank de regierol van de provincie in belangrijke mate versterkt.

Aan de motie van PS uit 2014 ligt de veronderstelling ten grondslag dat het Groenfonds beschikt over de middelen voor de uitvoering van natuurcompensatieprojecten die door de provincie Utrecht via de natuurcompensatiebank kunnen worden aangewend voor de financiering van natuurontwikkeling. Navraag bij het Groenfonds leert dat dit niet het geval is. De middelen voor natuurcompensatie waarover het Groenfonds beschikt, zijn bedoeld voor de uitvoering van specifieke projecten. De provincie Utrecht kan van deze middelen geen gebruik maken. Dit neemt niet weg dat de natuurcompensatiebank het mogelijk maakt, indien daar vraag naar is, compensatieverplichtingen van buiten de provincie te benutten voor realisatie van (extra) natuur in de provincie Utrecht.

#### Meetbaar / beoogd beleidseffect

Met de instelling van de natuurcompensatiebank wordt uitvoering gegeven aan motie 45B van uw Staten van 8 december 2014 en de Realisatiestrategie Natuurvisie van december 2017. De motie is met de instelling van de compensatiebank afgedaan.

Met de compensatiebank wordt het mogelijk de besluitvorming over NNN- en boscompensatie te versnellen, een hogere kwaliteit te realiseren en (extra) natuur in de provincie Utrecht te realiseren.

#### Wettelijke grondslag

Provinciewet, artikel 158.

#### **Financiële consequenties**

De aankoop van gronden voor de compensatiebank wordt voor een bedrag van maximaal € 6 mln. gefinancierd uit het Revolverend Fonds AVP; bij verkoop van de gronden vloeien de middelen hierin weer terug. Hiermee zijn op de aan- en verkopen ook de bestaande afspraken die zijn gemaakt voor het Fonds, van toepassing.

Dit betekent o.m. dat de gronden geactiveerd dienen te worden, dat jaarlijks in de provinciale begroting en jaarrekening een verantwoording plaatsvindt, dat bij aankopen steeds vooraf een risico-inschatting plaatsvindt en dat eventuele verliezen ten laste komen van de bestaande Risicovoorziening. De risicovoorziening zal zo nodig, voor zover het risico's van de compensatiebank betreft, worden gevoerd uit het bestaande budget voor natuurbeheer. Ook zullen de afspraken in de Voorjaarsnota 2014 over de afbouw van het Fonds naar nul in 2028, in acht worden genomen.

De voortgang van de bank zal eens in de drie jaar worden geëvalueerd. In 2024 zal daarnaast worden bezien of de compensatiebank zich bewezen heeft en het gewenst is deze voort te zetten; er zal dan, gelet op de afgesproken afbouw van het Revolverend Fonds AVP, een nieuw besluit dienen te worden genomen over de financiering van de compensatiebank.

**Vervolgprocedure/voortgang**

Uitvoering geven aan de natuurcompensatiebank.

**Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten**

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,  
De secretaris,